

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-26

Diarienummer N165-0264/25

Handläggare

Erika Olofsson, Jenny Haglind

Telefon: 031-365 00 00

E-post: erika.olofsson@socialsydvast.goteborg.se

jenny.haglind@socialsydvast.goteborg.se

Svar på Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Sydväst tillstyrker motionens förslag nummer 1 och 2.
2. Socialnämnden Sydväst avstyrker motionens förslag nummer 3.
3. Socialnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
4. Socialnämnden Sydväst förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Sydväst har fått en motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan. Sista svarsdag för socialnämnden Sydväst är 30 juni 2025.

Förvaltningen instämmer med motionen att områdessamverkan är ett viktigt verktyg för att skapa trygga områden och att det behövs en större systematik i arbetet över staden. Motionen består av tre förslag; (1) att kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med socialnämnderna att utreda lämplig placering för en samordningsfunktion för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan, (2) socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen arbeta utåtriktat för att skapa intresse och stödja etablering av områdessamverkan samt att (3) kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i alla de bärkraftiga initiativ till områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Förvaltningen tillstyrker förslag 1 med motiveringen att en samordningsfunktion kan bidra till systematik, utveckling och kunskapsutveckling i områdessamverkan.

Förvaltningen tillstyrker förslag 2 med motiveringen att områdessamverkan är ett viktigt verktyg i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet och ligger i linje med förvaltningens pågående och planerade arbete.

Förvaltningen avstyrker förslag 3 med motiveringen att formuleringen är för omfattande och svepande. Ett ställningstagande om stöttning och medverkan i *alla* bärkraftiga initiativ till områdessamverkan bör istället göras i ett senare skede när samordningsfunktionen finns på plats och en systematik i arbetet har börjat ta form.

Förvaltningen anser när det gäller alla tre förslag att stadens grad av involvering bör stå i proportion till behovet på den aktuella platsen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En väl fungerande områdessamverkan, som ger ökad attraktivitet, ökad trygghet och minskad brottslighet, kan bidra till att förebygga en negativ utveckling i ett område. Detta kan innebära att flera aktörer, både offentliga och privata, kan undvika större kostnader i ett senare skede.

För att kunna arbeta med områdessamverkan krävs det personella resurser för samordning/samverkan och i vissa fall resurser för sociala eller uppsökande aktiviteter på platsen. Huruvida förvaltningen behöver mer resurser eller om arbetet kan ske inom befintlig ram beror på hur många platser som blir aktuella och hur omfattande samverkan blir. Utöver detta krävs vanligtvis även resurser i form av investeringar och utökad löpande skötsel i utemiljön, men dessa kostnader faller oftast på någon annan part än socialförvaltningen.

När det gäller de tre specifika förslagen i motionen gör förvaltningen följande bedömning:

- Förslag nr 1. Det är svårt att bedöma ekonomiska konsekvenser för socialnämnden gällande detta förslag. Det beror på hur omfattande samordningen kommer att vara och var funktionen kommer att placeras. Om socialnämnden förväntas finansiera någon del kommer det behövas tillskott av resurser.
- Förslag nr 2. Detta förslag är en ambitionshöjning och kommer att innebära att personalen i högre grad behöver prioritera detta arbete. Förvaltningen bedömer dock att det kan genomföras inom befintlig ram under förutsättning att omfattningen av arbetet sker utifrån lokala prioriteringar och behov.
- Förslag nr 3. Detta förslag innebär sannolikt en ambitionshöjning, men det är svårt att bedöma hur resurskrävande förslaget blir eftersom vi inte vet hur många områdessamverkan som kommer att bli aktuella.

Bedömning ur ekologisk dimension

En välskött och omhändertagen utemiljö kan ha positiva effekter på den ekologiska dimensionen om den biologiska mångfalden värnas och om man tillför mer grönska vilket är positivt utifrån klimatanpassningsaspekter.

Bedömning ur social dimension

En ökad samverkan på fler platser i staden kan ge positiva effekter i form av ökad attraktivitet av områden, bättre omhändertagna miljöer och ökad trygghet och trivsel på

dess platser. Detta gynnar både de som bor i området, de som verkar i området och de som besöker området. Särskilt viktigt är det för barn som växer upp i området.

Bedömning utifrån barnrättsperspektivet

Se rubriken Bedömning ur social dimension.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 juni 2025.

Bilagor

1. Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.

Ärendet

Socialnämnden Sydväst har fått en motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan. Motionen har också skickats till övriga socialnämnder samt stadsmiljönämnden för yttrande.

Sista svarsdag för socialnämnden Sydväst är 30 juni 2025.

Beskrivning av ärendet

Motionen lyfter att en väl fungerande områdessamverkan är en central del i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet för att säkerställa säkra, trygga och attraktiva platser där människor bor och verkar. Motionen nämner också att områdessamverkan lyfts som ett viktigt verktyg i styrande dokument både på lokal och nationell nivå. Däremot saknas det, enligt motionären, en övergripande styrning och strategi för arbetet med områdessamverkan och arbetet skiljer sig åt på lokal nivå både till utformning och engagemang.

Med bakgrund av detta föreslår motionen följande som förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Områdessamverkan idag

Förvaltningen arbetar idag med olika typer av områdessamverkan och Business Improvement District i samverkan med fastighetsägare, polis och andra relevanta aktörer inom ett antal avgränsade geografiska områden i syfte att skapa trivsamma och trygga områden. Detta sker i stor utsträckning på socialförvaltningens initiativ men i vissa fall även på polisens eller fastighetsägares initiativ. Behoven grundar sig i lägesbilden och samverkan sker på frivillig basis grundat i engagemang för området.

Socialförvaltningens roll varierar i de olika områdessamverkansforumen. I vissa fall är förvaltningen den drivande parten och samordnar forumen, i andra fall stöttar förvaltningen med lokal kunskap, lägesbild och kontaktvägar in till Göteborgs stad och i vissa fall har förvaltningarna ingen uttalad roll. Även resurser från övriga förvaltningar, exempelvis stadsmiljöförvaltningen varierar i olika områden beroende på behov och möjligheter. Exempel på olika typer av områdessamverkan idag där förvaltningen har en aktiv roll är BID Frölunda och Tynnered, Platssamverkan Marklandsgatan, Effektiv

samordning för trygghet (EST) i Frölunda och Tynnered och Åtagandeplaner på arenanivå inom SSPF¹. I övriga staden finns ett flertal områdessamverkan exempelvis BID Gamlestaden, Citysamverkan och Trygghetsnätverk i Örgryte-Härlanda.

Göteborgs Stad har nyligen svarat på en remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet om avgift för områdessamverkan och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:05). SOU:n innehåller ett författningsförslag om möjlighet till tvingande avgift för fastighetsägare i områdessamverkan och tre övriga förslag för att öka tryggheten. De övriga förslagen är att inrätta ett nationellt kunskapscentrum, utreda förbättringar i tillsynen av den byggda miljön och att utreda ett krav på tillstånd för att ta ut hyra. Staden skriver i sitt remissvar att det inte går att bedöma om för- eller nackdelarna överväger när det gäller författningsförslaget. Staden ställde sig däremot positiv till de tre övriga förslagen (Ärendenr SLK-2025-00219).

Förvaltningens bedömning

Utgångspunkt för förvaltningens bedömning är huruvida förslagen kan bidra till tryggare, säkrare och mer attraktiva platser för medborgare i vårt stadsområde samt om de främjar god och långsiktig samverkan. Vi kommer också att bedöma hur förslagen påverkar socialnämnden/socialförvaltningen Sydväst.

Övergripande synpunkter på motionen

Förvaltningen instämmer med motionären att områdessamverkan är ett viktigt verktyg för att skapa trygga, säkra och attraktiva områden för invånare, verksamma och besökare i staden. Förvaltningen delar motionärens bild av att områdessamverkan ser olika ut och att stadens engagemang varierar. De forum för områdessamverkan som finns i stadsområde sydväst har vuxit fram med lägesbilden för brott och otrygghet² och tydliga politiska prioriteringar som grund. Förvaltningen håller dock med om att det vore önskvärt med ett mer samlat arbetssätt och en större systematik över staden.

En genomgående synpunkt på motionens förslag är att områdessamverkan tar resurser i anspråk och att stadens grad av involvering bör stå i proportion till behovet på den aktuella platsen.

Förvaltningen vill också lyfta att utvecklingen av områdessamverkan behöver involvera fler förvaltningar och bolag än vad som nämns i motionen exempelvis de kommunala bostadsbolagen, Stadsfastighetsförvaltningen och Exploateringsförvaltningen.

Synpunkter på motionens tre förslag

Motionens förslag nr 1:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och

¹ SSPF är en samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid för att motverka att unga hamnar i kriminalitet och drogmissbruk.

² Lägesbild brott och otrygghet för stadsområde Sydväst i Göteborg

ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.

Förvaltningens bedömning:

Förvaltningen tillstyrker förslaget. Förvaltningen anser att en samordnande funktion kan bidra till ett mer samlat arbetssätt, en tydligare systematik och en kunskapsutveckling kring områdessamverkan. Detta kan underlätta det lokala arbetet med områdessamverkan och bidra till gemensamma prioriteringar och samsyn mellan stadens förvaltningar samt en tydlighet gentemot samverkansaktörer. Därför är förvaltningen positiv till att en utredning genomförs om lämplig placering av ansvar och funktion i enlighet med förslaget. Hur en samordningsfunktion påverkar socialförvaltningens organisation och ekonomi beror på var tjänsten kommer att placeras och hur finansieringen ska skötas. Det är därför viktigt att socialförvaltningarna får möjlighet att delta i utredningen.

Förvaltningen vill nämna det faktum att Stadsledningskontoret nyligen har tillsatt en tjänst med liknande uppdrag som motionen lyfter. Bland annat kommer denna tjänst att vara stadens ingång för fastighetsägare och organisationer som vill initiera en platssamverkan samt bidra till framdrift inom arbetsområdet. Om och i vilken mån som denna tjänst kan fungera som den samordningsfunktion som beskrivs i motionen kan förvaltningen inte bedöma eftersom tjänsten är alldeles ny.

Förvaltningen vill också skicka med att resurserna för områdessamverkan bör prioriteras utifrån de olika platserna och boendes behov och att det med fördel kan ingå i den föreslagna samordningsfunktionen att utarbeta kriterier för olika nivåer av involvering och resurstilldelning från staden.

Motionens förslag nr 2:

Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.

Förvaltningens bedömning:

Förvaltningen tillstyrker förslaget. Förvaltningen bedriver redan ett sådant arbete idag i de delar av stadsområdet där invånare upplever den högsta otryggheten. I dessa områden har flera olika typer av områdessamverkan bildats under de senaste tre åren där förvaltningen har en drivande roll.

Förvaltningen ser ett behov av att arbeta utåtriktat i ytterligare en handfull områden/platser för att skapa intresse och stödja etablering av områdessamverkan. Förvaltningen är därför positiv till förslaget eftersom det ligger i linje med förvaltningens ambitioner och planerade arbete. Arbetet behöver dock stå i proportion till behoven som identifierats i lägesbilden och det behöver finnas en samsyn med övriga berörda förvaltningar exempelvis stadsmiljöförvaltningen vad gäller prioriteringar.

Förvaltningen ser att socialnämnden och kommunstyrelsen kan komplettera varandra i uppdraget genom att arbeta utåtriktat på lokal nivå respektive stadenövergripande på central nivå.

Motionens förslag nr 3:

Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Förvaltningens bedömning:

Förvaltningen avstyrker förslaget. Som nämnts tidigare varierar förvaltningens roll och grad av involvering i områdessamverkansforumen i stadsområdet idag. Förvaltningen är positiv till motionens andemening om att stötta och medverka i bärkraftiga initiativ till områdessamverkan. Förvaltningen anser dock att motionens formulering om att ”stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande som initieras av externa aktörer i Göteborg” är för omfattande och svepande. Ett ställningstagande om kommunstyrelsens, socialnämndernas och stadsmiljönämndens stöttning och medverkan i *alla* bärkraftiga initiativ till områdessamverkan bör istället göras i ett senare skede när samordningsfunktionen finns på plats och en systematik i arbetet har börjat ta form.

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen.

Lotta Wikström

Avdelningschef

Annika Ljungh

Förvaltningsdirektör